

Av. Ekin Ilgın Gök, Stj Av. Büşra Yayıcı

Yargıtay'dan Kambiyo Mevzuatına İlişkin Karar

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da ("**32 sayılı Karar**") yapılan değişikliklerle Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 2022/6469 Esas ve 2022/9954 Karar sayılı 6 Ekim 2022 tarihli kararı ("**Yargıtay Kararı**") kambiyo mevzuatı ile Türkiye'de yapılan döviz işlemlerinin beraber yorumlaması bakımından önem arz etmektedir.

Türkiye'de döviz ile ilgili yapılan işlemleri düzenleyen 32 sayılı Karar tebliği madde 8/2'de yapılan yeniliklerle, aynı Kararın 2. maddesinin b bendinde tanımlanan Türkiye'de yerleşik kişileri kapsayan sınırlamayla bu kişiler arasında yapılacak iş, hizmet, eser, satış ve kira sözleşmelerini kapsayan ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmasını yasaklamaktadır.

İşbu Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ Türk Lirası'nın kıymetini koruma amacıyla, dövizle yapılan işlemleri sınırlayarak

Foreign Exchange Legislation from the Court of Cassation

The amendments made to Decree No. 32 on the Protection of the Value of Turkish Currency ("**Decree No. 32**") and the decision dated October 6, 2022, numbered 2022/6469 Main and 2022/9954 Decision by the 12th Civil Chamber of the Court of Cassation ("**Court of Cassation Decision**") are important in terms of their joint interpretation of foreign exchange regulations and currency transactions conducted in Turkey.

In Turkey, the Decree No. 32, which regulates transactions involving foreign exchange, has been amended in Article 8/2 through a notification, prohibiting agreements between individuals residing in Turkey, as defined in Article 2/ b of the same Decree, relating to transactions, services, works, sales, and lease contracts from being denominated in foreign exchange or indexed to foreign exchange.

The 2008-32/34 Notification related to this Decree is designed to restrict transactions conducted in foreign exchange for the purpose of

düzenlemektedir. Fakat bu sınırlamalar Bakanlıkça belirlenen bazı haller, ekonomik şartlar ve hükümet politikalarına göre değişim gösterebilmektedir. Karar kira bedelinin döviz cinsi üzerinden ödenmesini sözleşme bakımından 'kamu düzenine aykırılık' olarak değerlendirmiştir. Karara konu olan uyuşmazlığın konusu, kiracının kira bedelini döviz üzerinden ödemediği kira sözleşmeleridir.. Belirli süreli kira sözleşmesi imzalanmış ve her yıl kira bedeli olarak 50.000 Euro ödenmesi kararlaştırılmıştır. Sözleşme süresinin uzatılmasıyla kira döneminde ödenmeyen 15.687,12 Euro alacağın alacaklı tarafından talep etmesi üzerine taraflar arasında kira bedelinin ödenmesi hususunda uzlaşmaya varılmamıştır. Alacaklı kiraya veren, ödenmemiş kira alacağının ödenmesi için kiracı aleyhine icra takibi başlatmıştır. Kiracı, icra mahkemesinde takibe karşı itirazda bulunmuştur. Mahkemede, kiracı, diğer argümanlarına ek olarak kambiyo mevzuatını ileri sürerek bedelin döviz cinsinden talep edilemeyeceğini ileri sürmüştür.

İcra mahkemesi ve sonrasında istinaf mahkemesi, kiracının kira bedelini ödemediğine karar verip kiracının ileri sürdüğü döviz ve dövize endeksli ödeme yasağına ilişkin ek iddiasını, icra takibinde ileri sürülmemeyen bir itirazın mahkeme aşamasında ileri sürülemeyeceği sebebiyle reddetmiştir. Böylece kiracı davayı Yargıtay'a taşımıştır. Yargıtay Türk Borçlar Kanunu ("TBK") 27. madde 1. fıkrayı "*kanunun emredici hükümlerine ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı veya konusu imkânsız olan sözleşmeler kesin olarak hükümsüzdür*" ileri sürerek önemli olan hususun Türk parasının kıymetini korumak ve kamu düzeni ile ilgili olduğunu ve bu sebeple mahkemeler tarafından re'sen dikkate alınması gerektiğini değerlendirmiştir. İcra İflas Kanunu ("İİK") m. 63'e göre; İtiraz eden borçlu, itirazın kaldırılması duruşmasında, alacaklının *dayandığı senet metninden anlaşılabilir dışı, itiraz sebeplerini*

safeguarding the value of the Turkish Lira. However, these restrictions may vary based on certain circumstances determined by the Ministry, economic conditions, and government policies. The decision has regarded the payment of the rent in foreign currency as a 'violation of public order' in terms of the contract. The dispute in question arose from unpaid rents by the tenant in which a lease agreement was signed for a specific period with a stipulated annual payment of 50,000 Euros. However, upon the extension of the contract period, the parties did not reach an agreement regarding the payment of the outstanding rent of 15,687.12 Euros claimed by the creditor. The creditor, the lessor, initiated execution proceedings against the tenant to recover the unpaid rent. The tenant raised objections to the execution before the execution court. While the court proceedings were ongoing, the tenant, along with his arguments, asserted that the payment could not be demanded in a foreign currency, citing the exchange regulations.

Both the first-instance execution court and subsequently the appellate court ruled that the tenant had not paid the rent and rejected the tenant's additional claim regarding the prohibition of foreign currency and foreign-exchange-indexed payments. They reasoned that an objection not raised during the execution process could not be asserted during the court proceedings. Consequently, the case was brought before the Court of Cassation by the tenant. The Court of Cassation, relying on Turkish Code of Obligations ("TCO") Article 27/1, which states that "*contracts that are contrary to mandatory laws, morality, public order, or impossible subjects are absolutely null and void,*" emphasized the importance of safeguarding the value of the Turkish currency and its relation to public order. Therefore, it held that courts must consider these issues ex officio. In addition to Article 63 of the Execution and Bankruptcy Law

değiştiremez ve genişletemez. İİK madde 63'ü takiben borca itiraz sırasında öne sürülmeyen nedenlerin itirazın kaldırılması yargılamasında dinlenemeyeceğine ek olarak düzenlemenin kamu düzenine yönelik kurallar bakımından geçerli olmadığını, mahkemenin kamu düzenine ilişkin nedenleri re'sen dikkate alması gerektiğini belirtmektedir.

Kambiyo mevzuatı; bir ülkeye ihracat ve ithalat yoluyla giren ve çıkan mal ve hizmetlerin döviz cinsinden bedellerinin tahsilatı veya ödenmesine ilişkin usul ve esasları belirleyen yasal düzenlemelerin tümüdür. Tartışmalı olmakla beraber öğretilerdeki yaygın görüş, kambiyo mevzuatına aykırılığın hukuki sonucunun, aykırılığa uygulanacak hükmün genel hükümlerin yerine geçen özel hüküm değerindeki Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanununda yalnızca idari para cezası saptadığından, idari para cezası ile sınırlı olması gerektiği yönündedir. Yargıtay tarafından yapılan Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu hükümlerinin doğrudan uygulanması gerektiği vurgusu diğer dairelere de ucu açık yorum hakkı katmaktadır.

(“EBL”), which states that *"the objecting debtor may not change or expand the grounds for objection at the hearing for the removal of the objection, except for those grounds that can be inferred from the text of the instrument relied upon by the creditor,"* it was emphasized that reasons not raised during the objection to the debt cannot be considered during the adjudication of the removal of the objection. Furthermore, it was stated that this provision does not apply to rules related to public order.

Foreign exchange legislation encompasses all legal regulations governing the collection and payment of foreign exchange- denominated prices of goods and services entering and leaving a country through exports and imports. Although there is some controversy, the prevailing view in legal doctrine is that the legal consequence of a violation of foreign exchange regulations should be limited to administrative fines, as the Turkish Currency Law, which replaces general provisions with specific provisions, only specifies administrative fines. The emphasis by the Court of Cassation on the direct application of the Turkish Currency Law provisions opens the door to a broad interpretation for other chambers as well.